

PÄIVYRI

21.–22.3.2018

Vankila suljettiin.

Alcatrazin vankila San Franciscon lahdella Yhdysvaltain Kaliforniassa suljettiin 55 vuotta sitten 21.3.1963.

Nimipäivät

Tänään: Pentti
Torstaina: Vihtori

Päivän sana

Hanna rukouli sanoen: – Herra lähettää kuoleman ja antaa elämän, vie alas tuonelaan ja nostaa sieltä. Herra tekee köyhäksi ja antaa rikkauden, painaa maahan ja kohottaa 1. Sam. 2: 6-7

KIMMO HAIMI

Metso-suojelualan vanhat männyt ovat Kaisa Riikon aarre - ei rahallisesti vaan tunnearvoltaan.

Laajojen kokonaisuuksien pohtija

Maatalouden ympäristöhankkeita vetäneen Kaisa Riikon mielestä jokainen voi oppia vastapuolen mielipiteistä.

SATU LEHTONEN
SALO

"Tämä on minun maisemani." Salolainen maanviljelijä Kaisa Riiko seisoo korkean kallion laella, omassa Metso-suojelun metsässä.

Haastattelupäivä on aurinkoinen, aivan kuten Riiko etukäteen toivoi. Hän halua näyttää, miten aurinko leikkii 150-vuotiaiden mäntöjen kilpi-karnalla.

Näitä kitalaasti kappyräisiksi kasvaneita puita hän rakastaa. Ja ne hän haluaa säilyttää. "Metsätaloussuunnitelma määritteli tämän maen avohakattavaksi. Nämä eivät ikinä kasvaisi takaisin."

Riiko on ajattelija, jolla on jalat tukevasti Salon seudun savi- maassa.

Käytännön toimija ja laajojen kokonaisuuksien pohtija, joka uskaltaa haastaa perinteiset ajatuskulut.

Kuten sen, että Suomessa koko metsänhoito perustuu tasaikäiskasvatukseen.

"Eri-ikäiskasvatuksen kurssille olisi valtavasti kysyntää. Mutta niitä ei järjestetä, koska metsäammattilaisten mukaan menetelmä olisi uhka puun tuotannolle."

Riikon mielestä vaihtoehtoja pitäisi voida pohtia. Jos metsänomistaja ei halua avohakkuuta asuinrakennuksensa taakse tai kesämökkien viereen, se pitäisi ottaa metsäsuunnitelmassa huomioon.

KAISA RIIKO

Salolainen maanviljelijä ja hankevetäjä, Riikon sukutilan 13. viljelijä. Koulutukseltaan agronomi, suorittanut myös taloushallinnon ammattitutkinnon. Perhe: kolme lasta, joista vanhin on 21-vuotias ja nuorin yhdeksäsluokkalainen.

Kaisa Riiko on kaikessa kohtuuden kannattaja.

laa, organisoinut lapsiperheen rumbaa ja toiminut järjestöelämässä monenlaisissa tehtävissä.

Tilanne on sama koko Euroopassa, Riiko toteaa.

Esimerkiksi Hollantiin verrattuna Suomen ongelmat ovat pienet.

"Puhumattakaan Kiinasta, jossa syntyy valtiovetoisesti valtavia kotieläinrykkeitä."

Missä lanta- ja ravinne-symyksen ei vielä ole löydetty kattavaa ratkaisua.

Tällä hetkellä kaikkialla puhutaan meriin joutuvista muovijätteistä.

"Mutta niiden aiheuttaman haitan taloudellinen arvo on vain murto-osa siitä, mitä typpi- ja fosforiravinteiden hukantumisesta aiheutuu."

"Tyypillinen ajankäytön loukku", hän toteaa.

Yhtälön on mahdollistanut naapurikylältä kotoisin oleva nuori mies, joka on työskennellyt tilalla nyt noin vuoden.

Lähiesiintymisen lehmättömän vuoden jälkeen Riikon tilalla on taas karjaa, neljä angushiehoa ja sonni.

Laiduntavalla karjalla on Riikon mukaan suuri arvo niin biodiversiteetin kuin maaseutumiljöön ylläpidossa.

"Mikään ei ole niin tunnelmallinen ja rauhoittava näky kuin laiduntava nauta. Ne kuitenkin alkavat olla harvinaisuus täällä umpimaaseudulla."

Riiko ennallistaa parhailaan eläinsuojan vieressä olevaa hakamaata.

"Se ei ole tuottavaa työtä – se pelkäästään vie rahaa. Kulttuurimaisen hoidon ja minulle kuitenkin mielekäs tehtävä."

Kun Järki Lannoite -hanke kohta päättyy, Riikolle jäänee hukan vapaa-aikaakin.

Sen hän aikoo käyttää lukemiseen ja musiikkiharjoitukseen elvyttämiseen. Yli nelikymppisenä aloitettu alttosaksfonin soittaminen vaatii vielä paljon harjoittelua.

Ehkä aikaa jää myös merimelontaan.

"50-vuotisjuhlaani vietin saarihyppelillä kajakilla Kreikan saaristossa. Rauha ja hiljaisuus, meri melkein veden sisästä kokien ja pitkäkestoinen matalan sykkeen liikunta – sen parempaa ei voi olla."

noite. Ylijäämä ja tarve pitäisi saada kohtaamaan.

Tilanne on sama koko Euroopassa, Riiko toteaa.

Esimerkiksi Hollantiin verrattuna Suomen ongelmat ovat pienet.

"Puhumattakaan Kiinasta, jossa syntyy valtiovetoisesti valtavia kotieläinrykkeitä."

Missä lanta- ja ravinne-symyksen ei vielä ole löydetty kattavaa ratkaisua.

Tällä hetkellä kaikkialla puhutaan meriin joutuvista muovijätteistä.

"Mutta niiden aiheuttaman haitan taloudellinen arvo on vain murto-osa siitä, mitä typpi- ja fosforiravinteiden hukantumisesta aiheutuu."

"Tyypillinen ajankäytön loukku", hän toteaa.

Yhtälön on mahdollistanut naapurikylältä kotoisin oleva nuori mies, joka on työskennellyt tilalla nyt noin vuoden.

Lähiesiintymisen lehmättömän vuoden jälkeen Riikon tilalla on taas karjaa, neljä angushiehoa ja sonni.

Laiduntavalla karjalla on Riikon mukaan suuri arvo niin biodiversiteetin kuin maaseutumiljöön ylläpidossa.

"Mikään ei ole niin tunnelmallinen ja rauhoittava näky kuin laiduntava nauta. Ne kuitenkin alkavat olla harvinaisuus täällä umpimaaseudulla."

Riiko ennallistaa parhailaan eläinsuojan vieressä olevaa hakamaata.

"Se ei ole tuottavaa työtä – se pelkäästään vie rahaa. Kulttuurimaisen hoidon ja minulle kuitenkin mielekäs tehtävä."

Kun Järki Lannoite -hanke kohta päättyy, Riikolle jäänee hukan vapaa-aikaakin.

Sen hän aikoo käyttää lukemiseen ja musiikkiharjoitukseen elvyttämiseen. Yli nelikymppisenä aloitettu alttosaksfonin soittaminen vaatii vielä paljon harjoittelua.

Ehkä aikaa jää myös merimelontaan.

"50-vuotisjuhlaani vietin saarihyppelillä kajakilla Kreikan saaristossa. Rauha ja hiljaisuus, meri melkein veden sisästä kokien ja pitkäkestoinen matalan sykkeen liikunta – sen parempaa ei voi olla."

MERKKIPÄIVÄ

75-vuotias

agrobiologi
Matti Hyvönen
26.3. Joensuussa.
Vastaanotto kotona Joensuussa (os. Siialantie 5)
21.4. yhteisesti vaimon merkkipäivän kanssa.

KUOLLUT

Talonpoikainen luottamusmies

Kunnallisneuvos Veikko Yliilauri kuoli 3. helmikuuta Lumijoella. Hän oli syntynyt 4.11.1923 Lumijoella.

Nuoruusvuodet täyttivät kotityöt, urheilu, nuorisoseuran tanssit, näytelmät ja sotilaspojat. Nuoruuden katkaisi sota, mistä Yliilauri palasi haavoittuneena. Sotavuosien aikana hän tapasi tulevan puolisonsa Kyllikin.

Miehestä tuli 1958 maanviljelijä ja Yliilaurin isäntä viidennessä polvessa.

Yliilaurilla oli vahva tahto yhteisten asioiden hoitamiseen. Lumijoen kunnanvaltuustossa kertyi kaikkiaan 24 vuotta. Myös OYKS:n luottamusneuvostossa hän toimi kaikkiaan 24 vuotta.

Yliilauri oli myös kantaottava maanviljelijöiden olosuhteiden ja etujen puolesta. MTK:n Pohjois-Pohjanmaan liitos-vaastualueet liittyivät verotukseen. MTK:n valtuuskunnassa hän oli 18 vuotta ja MTK-Lumijoen sihteerinä 33 vuotta.

Osuustoiminta oli hänelle tärkeä arvovalinta. Maatalouden hankinta-, tuotanto- ja markkinointiosuuskuntien kehittäminen olivat Yliilaurin ominta alaa. Teurastamatoiminnan luottamustehtävät alkoivat Karjapohjolassa hallintoneuvostossa päättyen Lihakunnan johtokunnan jäsenenä 1990. Luottamusta riitti myös Lumijoen Osuuskaupan, Lumijoen Osuusjärjestön ja Oulun Osuuspankin hallinnoissa.

Hyvä ystävä maaherra Ahti Pekkala luovutti kunnallisuuden nimen ja arvonsa Yliilaurille 1989.

Veikko Yliilauri korosti olevansa alkioalinen talonpoika ja vasta sitten maalaisliittolainen, ei niinkään innostunut keskustalaisyhteisöistä. Arvoja olivat tasavalta, itsenäisyys, edistyksellisyys, nuorisoseura, sosiaalisyhteisyys, köyhän asioiden hoitaminen, tasa-arvo ja raittius.

Yliilauri valmistautui huolellisesti kokouksiinsa käsiteltäviin asioihin. Tärkeää kaikissa toimissa oli hyvä lopputulos, ei puoluekanta, poliittiset pelit tai pisteiden keruu. Lopputulos piti saavuttaa yhteistyöllä. Häntä pidettiin jopa hankalana neuvottelijana.

Vanhusten palvelutalon saaminen Lumijoelle oli isälle tärkeää. Oma puolue, kesku- ta, ei kannattanut isän aloitetta riittävästi. Vasemmiston tukemana hanke kuitenkin toteutui.

Yliilauri tunsi ja tiesi lumijokiset sukupolven toiseen ja oli ehtymätön tietolähde. Hän tuli hyvin toimeen kaikkien kanssa siellä missä liikkui. Hän oli suvaitsevä.

Tärkeimmällä sijalla kaiken jälkeä olivat Kyllikki-puoliso, lapset, lapsenlapset ja lastenlasten lapset.

Eero Yliilauri
Kirjoittaja on Veikko Yliilaurin poika.

Punalippu haalistuu

Lukenut mies

Satu Hassi: Mannerheim-solki ja punalippu. 400 sivua. Siitela.

PEKKA ALAROTU

Satu Hassin muistelmista etsimme taas vastausta mieltä voimavaroiksi jätäneeseen kysymykseen: Mikä teki niin monesta tietyn aikakauden niin sanotuista hyvän perheen lapsista taistolaisia?

Hassin selvitys on ainakin perusteellinen. Lukea pitää lähes sata sivua, ennen kuin tyttö edes aloittaa kansakoulun. Onneksi Hassi kirjoittaa erittäin luistavasti. Tekstistä on muinainen järkyttävä marxilais-leninisten järjestömongerus kausena.

Ilmeisesti Satu Hassi ajautui Sosialistisen opiskelijaliiton falangeihin tunnollisuuttaan.

Kuusikymmentäluvun nuorisokapina jakoi Tampe- reen jähmeää koulumaailmaa tehokkaasti.

Teiniliitto löysi Vietnamin rinnalle maailmasta lukemattomia mätäpesäkkeitä, joiden parantaminen vaati aktiivista uupumatonta järjestötyötä.

neuvoksen nimen ja arvonsa Yliilaurille 1989.

Veikko Yliilauri korosti olevansa alkioalinen talonpoika ja vasta sitten maalaisliittolainen, ei niinkään innostunut keskustalaisyhteisöistä. Arvoja olivat tasavalta, itsenäisyys, edistyksellisyys, nuorisoseura, sosiaalisyhteisyys, köyhän asioiden hoitaminen, tasa-arvo ja raittius.

Yliilauri valmistautui huolellisesti kokouksiinsa käsiteltäviin asioihin. Tärkeää kaikissa toimissa oli hyvä lopputulos, ei puoluekanta, poliittiset pelit tai pisteiden keruu. Lopputulos piti saavuttaa yhteistyöllä. Häntä pidettiin jopa hankalana neuvottelijana.

Vanhusten palvelutalon saaminen Lumijoelle oli isälle tärkeää. Oma puolue, kesku- ta, ei kannattanut isän aloitetta riittävästi. Vasemmiston tukemana hanke kuitenkin toteutui.

Yliilauri tunsi ja tiesi lumijokiset sukupolven toiseen ja oli ehtymätön tietolähde. Hän tuli hyvin toimeen kaikkien kanssa siellä missä liikkui. Hän oli suvaitsevä.

Tärkeimmällä sijalla kaiken jälkeä olivat Kyllikki-puoliso, lapset, lapsenlapset ja lastenlasten lapset.

Eero Yliilauri
Kirjoittaja on Veikko Yliilaurin poika.